

преподаватель. УАБД НБУ

На сьогодні Україна сіає цікавішою для іноземних інвесторів, оскільки віддача від інвестицій достатньо висока. В деяких галузях економіки рівень прибутку> від інвестицій значно перевищує рівень прибутку у відповідних галузях країн Західної Європи. Фахівці британського дослідного і видавничого центру Oxford Business Group, який спеціалізується на вивченні ринків, що розвиваються, назвали Україну однією з найпривабливіших країн для іноземних інвестицій у Європі. У своїй доповіді «Україна в стадії оновлення 2007» експерти ОВСі прогнозують подальше залучення 1111 в країну. Україна увійшла до списку 20 країн світу, які в 2007-2009 роках стануть найбільшими реципієнтами прямих іноземних інвестицій. Про це повідомляється в доповіді конференції ООН з торгівлі і розвитку (UNCTAD). Україна знаходиться на 18 місці, проте фахівці визначають зростаючу зацікавленість інвесторів до країн Східної Європи та СНД.

Але за підсумками I півріччя 2008 року Держкомстат зафіксував майже чотирикратне уповільнення темпів зростання інвестицій в основний капітал. Експерти відзначають, що найпривабливіші галузі економіки вже одержали достатньо інвестицій, тоді як фінансова криза унеможливило інвестування в менш прибуткові галузі. В порівнянні з аналогічним періодом 2007 року обсяг інвестицій виріс усього на 8,2%, до 81,561 млрд грн. Для порівняння: у I півріччі 2007 року зростання притоку інвестицій в основний капітал скіаго 32,2%, а в I півріччі 2006 року 12,2% [2]. В той же час, Держкомстат відзначає зміни в галузевих пріоритетах інвесторів. У загальній структурі інвестицій в основний капітал знизилася частка вкладень в переробну промисловість (на 2,9%, до 25,3%) і в сектор транспорту і зв'язку (на 2%, до 14,6%). Виросла частка інвестицій в добувну промисловість (на 0,9%, до 8,6%), торгівлю (на 1,7%, до 9%) і будівництво (на 0,7%, до 4,1%). Незмінною - на рівні 21,7% - залишилася частка інвестицій в сектор операцій з нерухомістю.

Зниження темпів зростання інвестицій в основний капітал експерти пояснюють зменшенням кількості перспективних підприємств, погребуючих в оборотних коштах. Це говорить про перші симптоми "насичення" української економіки. Найпривабливіші українські акції, головним чином в таких секторах, як металургія, машинобудування і харчова промисловість, вже одержали інвестиції, тому інвестори постати перед вибором - інвестувати в менш прибуткові галузі економіки або вкладати капітал в створення нових активів. Ситуацію посилюють нинішні екстремні коливання курсу гривні і високими кредитними ставками. Ще одним чинником зниження темпів інвестицій в основний капітал експерти називають соціальну політику нинішнього уряду. Ряд галузей, зокрема транспорт і зв'язок, в основному представлені державними компаніями. Соціальний вектор політики уряду автоматично приводить до згорілія державних інноваційних програм, а значить, і до зменшення державних інвестицій в ці сектори. Експерти у зв'язку з цим не бачать підстав для поліпшення динаміки притоку інвестицій в основний капітал найближчим часом [1]. Без зміни економічної політики немає підстав чекати, що ситуація зміниться як в поточному, так і в 2009 році.

Єдиним виключенням затіаються експортоорієнтовані галузі економіки. В найближчому майбутньому найперспективнішою галуззю для інвесторів може стати сільське господарство. Держкомстат констатує, що інвестиції в сільське господарство за півріччя виросли на 1,5% до 6,3%. Проте для серйозного їх зростання необхідно відмінити мораторій на продаж землі

Попри суттєві зусилля у формуванні відповідних організаційно-економічних та правових засад зміцнення інвестиційного клімату, міжнародними експертами відзначається зниження інвестиційної привабливості України. Так, за оцінкою Economist Intelligence Unit (EIU), Україна за показниками >кості бізнес-середовища посідає 75 місце серед 82 країн. Перебіг сучасних політичних процесів! га відсутність практичної реалізації встановлених цілей та пріоритетів» поліпшення інвестиційного клімату в Україні переважно негативно впливають на інвестиційний клімат й, зокрема, міжнародну інвестиційну привабливість України, підвищують ризики для інвесторів, зумовлюючи тим самим втрати в конкурентній боротьбі за світові інвестиційні ресурси.

Таким чином, Україна потребує* нових механізмів залучення ПІІ та суттєвого поліпшення інвестиційного клімату. Ключовими характерними особливостями, які стримують поліпшений інвестиційного клімату, є:

- відсутність в Україні сталої стратегії та відповідного національного плану> дій; обмеженість потенціалу залучення ПІІ в Україну через приватизацію державних підприємств;

- переобтяженість регуляторними нормами, складність податкової системи та суттєве податкове навантаження;
- посилення дії і-негативних фінансових чинників;
- недієздатність механізмів забезпечення: ринкових прав і свобод інвесторів, а також низький рівень захисту інвесторів;
- низький рівень ефективності законодавства з питань корпоративного управління;
- негативний міжнародний імідж України; У зв'язку з цим необхідно:

ту. Підготувати план дій щодо забезпечення сприятливого інвестиційного клімату у межах • ; проголошених пріоритетів соціально-економічного розвитку, залучивши до його розробки та обговорення широке коло експертів, науковців, представників органів державної влади та бізнесу.

2. Розробити регіональні плани підвищення інвестиційної привабливості регіонів України як окремі док.; менти, або в рамках розробки регіональних стратегій розвитку, з урахуванням особливостей їх поточних рейтингів інвестиційної привабливості, забезпечити державний моніторинг виконання цих планів як одного з критеріїв успішності діяльності місцевих державних адміністрацій.
 3. Поширити ре; лі за цію обласними державними адміністраціями навчальних програм серед бізнесмен е з підготовки інвестиційних пропозицій, складання інвестиційних бізнес- планів, юридичного супроводу інвестиційних проектів, управління інвестиційними проектами. Передбачити механізми наданим державою послуг щодо *підвищення* кваліфікації та атестації фахівців у сфері інвестиційної діяльності [3].
 4. Суттєво розширити спектр заходів конкурентної політики, зокрема - щодо запобігання антиконкурентним діям національних і і: іноземних інвесторів на українському ринку.
 5. Прийняти закон про акціонерні товариства, який має чітко закріпити права та відповідальність власників мажоритарних і міноритарних пакетів акцій.
 6. Розробити програму комплексних заходів щодо подолання інфляційних тенденцій в Україні, в том-, числі - у стратегічній перспективі, розпочати її практичну послідовну реалізацію.
 7. Підготувати перелік заходів щодо посилення відповідальності представників органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування за вчинення корупційних та інших дискримінаційних дій щодо інвесторів.
 8. Поширити прайсгику укладання прозорих угод між інвесторами та владою.
- *Література*
1. Analysis of the Existing State of Research and Development in the Czech Republic and a Comparison with the Situation Abroad- 2007. - Prague: Research and Development Council, 2007.
 2. Платіжний баланс України за 2007 рік, - К.: Національний банк України, 2008.
 3. Цихан Т.В. О концепции технологических укладов и приоритетах инновационного развития Украины // Теория и практика управления. - 2005. - № 1. - С. 33-46.

Чала, Ю.В. Проблеми та перспективи іноземного інвестування в Україну [Текст] / Ю.В. Чала // Украина и мировое сообщество: теория и практика хозяйствования: материалы IV международной научно-практ. конференции (31 октября - 1 ноября 2008 г.). - Симферополь: ТНУ им. В.И. Вернадского, 2008. - С. 199-200.